

Naročnina za Ljubljansko pokrajino; letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE in Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Liubliana, petek 14. maja 1943-XXI

Cena posamezni številki lir 0'80

Italijanski promet

Minister za promet je podal pri razpravi o proračunu ministrstva za promet zanimive podatke o delu prometnega ministrstva ter italijanskega prometa.

Vse italijanske železnice imajo 17.000 km dolžine, 190.000 nameščenecv in nad 20 milijard lir letnih dohodkov in stroškov. Pod upravo italijanskih železnic spadajo tudi vse službe civilne motorizacije in koncesionirani transporti s 6000 km železnice druge vrste. Ministrstvo kontrolira nadalje trgovinsko mornarico, pristanišča, ladjedelnice, vso pošto, brzojavno, telefonsko in radijsko službo, a tudi delo Poštne hranilnice, ki ima 60 milijard lir vlog in okrog 400 milijard lir letnega prometa.

Glede drž. železnice so sedaj v ospredju tehnična vprašanja. Železniški upravi se je posrečilo zmanjšati uvoz iz tujine, ker se je zmanjšala potrošnja. Zlasti se je to posrečilo z elektrifikacijo železnice. Z nadaljnjo elektrifikacijo bi se moglo prihraniti še 60% sedaj potrošenega trdega kuriva. Minister je pozval vse, da se odrežejo potovanjem, ki niso nujno potrebna. Železničarji delajo zelo požrtvovalno, da zaslužijo vse priznanje. Minister je nadalje poročal o stanju koncesijskih prog. Naprava nekaterih teh prog se je morala odložiti, toda ta dela bo treba čim prej obnoviti. Uredila se je avtomobilska služba in poskrbelo za vzdrževanje zvez z občinami, ki nimajo železniške zveze. V vedno večji meri se uporabljajo plini, elektrika, oglje in domača kuriva namesto pogonskih sredstev, ki so se morala uvažati iz tujine.

Notranja rečna plovba se dobro razvija. Trgovinska mornarica že tri leta požrtvovalno skrbi za čezmorsko oskrbo. Imela je tudi težke izgube in gre posadkam trgovinskih ladij za njih junaštvo vse priznanje. Načrti za novogradnje so odloženi, organizacija v ladjedelnicah pa postaja vedno boljša. Manjša podjetja se razširjajo. Izgubljena tonaža se mora v kratkem nadomestiti. Vidijo se mnogi znaki za dober napredek.

Končno je govoril minister še o pošto-brzojavni službi. Proračun je glede te službe sestavljen zelo previdno in je gotovo, da bodo dejansko doseženi presežki mnogo višji od predvidenih. Tudi vsi nameščenci pri poštni službi so dobro in požrtvovalno opravljali svojo dolžnost.

Večja evropska sladkorna proizvodnja

Po Lichtovi statistiki se je letos v Evropi s sladkorno peso posejana površina povečala. Tako se je povečala v Italiji od 150.000 na 170.000 ha, v Španiji od 25.000 na 75.000 ha, na Hrvaškem od 4400 na 12.000, v Srbiji od 6000 na 9000, v Turčiji od 45.600 na 292 tisoč 800 ha. V nekaterih deželah se je s sladkorno peso posejana površina zmanjšala, tako v Franciji od 260.000 na 240.000 ha, na Danskem od 46.000 na 45.000 ha. Neizpremenjena je ostala na Hrvaškem (77.000 ha) in v Belgiji (50.000). V Švici se je s sladkorno peso posejana površina zemlje skrčila od 4300 na 3800 ha.

Iz italijanskega lesnega gospodarstva

Duce je izrekel v aprilu fašistični gozdni milici svoje najvišje priznanje in s tem opozoril javnost na institucijo, katere požrtvovalno delo je na splošno le malo znano. Fašistična gozdna milica se je ustanovila z zakonskim dekretom z dne 16. maja 1927. Podrejena je ministru za kmetijstvo in gozdno gospodarstvo ter je prevzela vse naloge, ki sta jih prej opravljala »Reale Corpo delle Foreste« in generalna direkcija gozdov in domen. Glavne naloge gozdne milice so naslednje:

1. Osrednja gozdna služba pri kmetijskem ministrstvu.
2. Pokrajinska gozdna služba s tremi pododdelki: gozdna tehnika, nadzorstvo nad gozdovi in gozdna uprava.
3. Skrb za pogozdovanje ter pospeševanje gozdne kulture.
4. Upravna služba v državnih gozdovih in domenah.
5. Nadzorstvo nad lovom in ribolovom, zaščita pašnikov ter vzdrževanje reda v gozdovih.

Organizacija gozdne milice se deli v legijsko skupinsko poveljstvo, v 8 legijskih poveljstev ter 76 kohort in centurij s pripadajočimi tehničnimi službami, nadzorstvom in upravo.

Duce je sprejel v navzočnosti ministra za kmetijstvo in gozdove poveljnika gozdne milice, oficirje generalnega štaba, zastopnike lesnega inšpektorata, poveljnike gozdnih legij, direktorje lesnih uradov priključenih con ter celo vrsto zastopnikov lesnega gospodarstva in lesnih strokovnjakov.

Poveljnik nacionalne gozdne milice Ekselencija Chierici je nato poročal Duceju o delu, ki ga je opravila gozdna milica, zlasti pa o njenem prizadevanju za zadostno preskrbo oglja. Zagotovil je Duceju, da bo gozdna milica tudi v bodoče z vneto opravljala svojo dolžnost.

Duce je nato opozoril, da je že pred enim letom poklical oficirje nacionalne gozdne milice k raportu ter jim dal navodila glede proizvodnje drv in oglja. Izrekel je gozdni milici svoje priznanje za vneto, s katero je gozdna milica izvršila prejeta povelja. Duce je nadalje dejal, da je ustanovil gozdno milico, da bi ščitila italijanske gozdove, da pa mora sedaj zaradi vojnih potreb dostikrat izvrševati tudi druge naloge. Gozdna milica pa bo zopet poklicana k svoji glavni nalogi, da štiti gozdno bogastvo domovine, ki se je v najbolj trdih časih izkazalo kot tako zelo potrebno. Končno je Duce razpravljal z oficirji o najrazličnejših vprašanjih, ki so danes v ospredju zanimanja, tako o lesnih cenah, o lesnih rekvizicijah in totalnem načrtnem gospodarstvu.

Posebno zanimivo za italijansko lesno gospodarstvo je polletno poročilo, ki ga je te dni objavil predsednik Pokrajinskega korporacijskega sveta Ljubljanske pokrajine o gospodarskem položaju te pokrajine. Kakor znano tvorijo gozdovi te pokrajine temelj njenega gospodarstva. Ljubljanska pokrajina je gozdno ploskev Italije znatno povečala. Velike težave, ki so nastale zaradi prilagoditve na italijansko valuto itd., je lesno gospodar-

stvo pokrajine uspešno premagalo. Lesna proizvodnja je naletela v lanski jeseni na občutne težave, da je nekaj časa izgledalo, kakor da bo ostalo mesto Ljubljana brez drv. Po zaslugi takojšnjega nastopa gozdne milice, ki je izvedla sečnjo ob železniških progah in glavnih cestah, se niso samo zagotovile potrebne količine drv, temveč tudi brusnega in stavbenega lesa. Proizvodnja je bila celo tako velika, da se je mogla v celoti pokriti ne samo vsa potreba pokrajine na drveh, temveč so se mogle izvoziti še prav znatne količine drv in brusnega lesa v stare pokrajine Italije.

Na podlagi dogovora s predsednikom Korporacijskega odbora za razdeljevanje lesa je izdal predsednik Državne zveze za kmetijstvo navodila, po katerih se naj v onih pokrajinah, v katerih so se ustanovile zadrage za predelovanje listovcev, imenujejo paritetne komisije kmetovalcev in lesnih predelovalcev. Naloga teh komisij je, da se pospeši in poveča v sedanjih sezonah sečnja listovcev in sicer zlasti onih dreves, ki so prikladna za izdelavo koristnega lesa. Nadaljnja naloga teh komisij je, da poravnajo morebitne spore in da skrbijo za pravilno izvedbo sečnje, ne da bi pri tem trpele druge kulture. Navodila vsebujejo tudi natančna določila, kako se presodi zrelost lesa in kako naj se na najboljši način izkoristi pridobljeni les. Končno pa naj komisije posredujejo pri določevanju cen, če se ne bi mogel doseči direktni sporazum med proizvajalci in predelovalci.

Potem ko so bile že koncem ja-

nuarja določene maksimalne cene za iglavce, je sedaj Korporativni odbor za razdeljevanje lesa določil tudi maksimalne cene za topolovino in bukovino. Cene so določene takole:

Topol:	
hlodi za rezanje	75 lir za q
hlodi za vžigalice	70 lir za q
hlodi za žaganje (kanadski tip)	450 lir za m ²
hlodi za žaganje (domači tip)	435 lir za m ²
lubje tip Astone	450 lir za m ²
lubje tip Casale	400 lir za m ²

Bukev:
hlodi za rezanje 75 lir za stot
hlodi za žaganje (za proizvodnjo iz Kalabrije, Basilicate in Abruzzo) 340 lir za m², iz drugih con 370 lir za m².

Predelovanje topolovega lesa je kot znano v zadnjih letih doseglo v Italiji velikanski polet. Poleg izdelovanja furnirjev je zlasti v silni meri napredovala proizvodnja vžigalic. Pa tudi drugo predelovanje topolovega lesa, kakor izdelovanje umetnih stavbenih kamnov za stavbeno industrijo ter uporabljanje topolovine za kemično predelovanje naglo napreduje.

Sečnja v splošnem dobro napreduje, v kolikor je ne ovirajo transportne težave. V zaostanku pa je še vedno obvezna oddaja drv za kurivo. Ker pa se mora priznati, da je to dostikrat posledica težav, ki ne zavise od dobre volje oseb, ki morajo oddati les, je bil končni termin za oddajo drv za kurivo proti premiji (5 lir od stota) podaljšan za en mesec.

(Po »Internationaler Holzmarkt«.)

Anglosaška valutna nasprotja

USA so sklicale valutno konferenco, katere se udeležijo poleg obeh anglosaških velesil tudi vse zavezniške države. Manjkala pa bo na konferenci Argentina, kar kaže, da so tu neka nesoglasja. Tudi druge disonance bodo, in sicer predvsem glede ureditve valutnega vprašanja po vojni.

Angleška in ameriška vlada sta dale po svojih ekspertih izdelati načrt, kako se naj po vojni uredi valutno vprašanje. Londonska vlada je svoj načrt objavila kot prva. Načrt je izdelal znani strokovnjak Keynes ter smo o njem na kratko že poročali. Keynes predlaga ustanovitev mednarodne valute, ki jo imenuje »bancor«. Njena vrednost naj bi se določila v zlatu in naj bi jo priznala Anglija, USA in vse zavezniške vlade kot nadomestilo za zlato. S pomočjo te nove mednarodne pogodbe naj bi postale vse dvostranske obračunske pogodbe nepotrebne. Nova valuta naj bi služila tudi v odvracanje deflacionističnih ali inflacionističnih tendenc. Vse emisijske banke vseh včlanjenih držav pa naj bi dobile zaradi mednarodnega plačilnega izravnavanja posebne konte pri novi banki, ki bi se morala ustanoviti. Svoje obveznosti bi poravnale z bancorvaluto.

Posebno pomembno je, da Keynes odklanja stari valutni meha-

nizem. Nova enota bancor zato ne bi imela značaj čiste zlate veljave, temveč naj bi bila zlata obračunska veljava in bi bilo težišče na pojmu obračuna. Keynes torej predlaga, da bi na mesto dvostranskih dogovorov stopil sistem mnogostranskih in končno ves svet obsegajočih obračunskih dogovorov. Za prehodno dobo pa se ohranitev deviznih predpisov izrečno predvideva.

Britanski zakladni minister je v predgovoru bele knjige, ki vsebuje Keynesov načrt, naglasil, da ni britanska vlada vezana na načela in podrobnosti načrta.

Kot ameriška antiteza Keynesovega načrta je bil objavljen Whitejev načrt. Mr. Harry White je eden finančno-političnih svetovalcev drž. tajnika Morgenthaua ter glavni oskrbnik USA stabilizacijskega sklada, kar je vplivalo tudi na njegov načrt. Njegov načrt ima to tendenco, da se ustanovi nov stabilizacijski sklad, ki bi pa bil na mednarodni podlagi. Ta sklad naj bi znašal 5 milijard dolarjev, od katerih bi dale USA celi 2 milijardi. Kljub temu pa bi se Združene države zadovoljile pri glasovalni pravici s 25 odstotno kvoto.

Za vse važne sklepe pa bi bila potrebna štiripetinska večina, da bi mogle USA preprečiti vsak njim neprijeten predlog. Angleži

ugovarjajo Whitejevemu načrtu tudi zato, ker bi po tem načrtu bilo določevanje valutnih paritet odtegnjeno suvereni volji včlanjenih držav in preneseno na mednarodni stabilizacijski sklad. Poleg tega pa ameriški načrt tudi ne upošteva bodočega razvoja zunanje trgovine.

Kakor pravi »Südost-Echo«, iz katerega posnemamo ta izvajanja, je angleška kritika čisto razumljiva, ker sta si Keynesov in Whitejev načrt diametralno nasprotna, razen uvedbe nove valute (ki bi se po Keynesu imenovala »bancor«, po Whiteju pa »unitas«). Keynes je absolutni pristaš klirinškega prometa. Nadalje predlaga širokopolezno dovoljevanje kreditov po bodoči mednarodni banki, nadalje zahteva, da ostanejo za prvi čas po vojni devizni predpisi v veljavi. Končno pa naj bi bile v prvih petih povojnih letih dovoljene tudi spremembe menjalnih tečajev v višini do 5%, če bi namreč obveznosti katere države presegle določeno mero. Za prehodno dobo je torej Keynes za sistem valutno-politične svobode gibanja. Na to je zlasti vplivalo to, da je Vel. Britanija izgubila v veliki meri svojo zlato podlogo in svojo upniško pozicijo. V Londonu se tudi zavedajo, da bodo morali po vojni brez ozira na USA voditi čim bolj energično izvozno politiko, da zaslužijo za uvoz potrebne valute. Ze l. 1931. se je plačilna bilanca Vel. Britanije tako poslabšala, da so se morale za opustitvijo zlatega standarda najti nove izvozne možnosti. V l. 1935. se je sicer dosegel iz dohodkov kapitala in storitev aktivni saldo v plačilni bilanci, ki je mogel kriti dve petini angleškega uvoza. Ze dve leti nato pa je pasivnost plačilne bilance tako narasla, da je Anglija znova mislila na znižanje vrednosti funta. Po izbruhu vojne se je položaj še poslabšal in Churchill je priznal, da v jeseni 1940 Anglija ni več vedela, kako bi krila svojo potrebo po dolarjih. Šele ameriški zakon o posoji in zakupu je prinesel rešitev, čeprav mnogi Angleži označujejo to rešitev kot zelo problematično.

Združene države Severne Amerike so v mnogo ugodnejšem položaju. V okviru Whitejevega načrta bi hoteli čim boljše izkoristiti svojo velikansko zlato podlogo (približno 22 milijard dolarjev), da preprečijo trajno sterilizacijo rumene kovine. To hočejo doseči z onemogočenjem ukrepov za devizno kontrolo in nižje ocenitve valut. White je za metodo deflacije, da se državam pomaga pri izravnavi njih plačilne bilance s posojili. Amerikanci hočejo onemogočiti avtonomno valutno politiko drugih držav in okrepiti svoje stališče kot dovoljevalci posojil. Istočasno pa se javlja, da USA nikakor nočejo opustiti svoje na visokih carinah zasnovane trgovinske politike. O spoznanju, da ne more največja upniška država imeti istočasno tudi najvišji aktivum v zunanji trgovini, ni sledu. V to mišljenje se vključuje Whitejev načrt z vso doslednostjo in brez ozira na slabe izkušnje okoli l. 1930. »Südost-Echo« pravi zato, da manjka Whitejevemu načrtu vsaka konstruktivna misel in da je v skladu z miselnostjo nadimperialistov, kakor sta Wendell Wilkie in Henry Loos.

Iz italijanskega gospodarstva

Medministrski odbor za avtarkitjo je pod predsedstvom Duceja razpravljajal o 114 prošnjah za ustanovitev ali za razširjenje industrijskih podjetij. Odbor je odobril 80 prošelj. Medministrski odbor je nadalje izdal navodila glede razvoja industrijske proizvodnje in glede najbolj koristnega izkoriščanja kapacitete industrijskih podjetij.

ANIC (Azienda Nazionale Idrogenazione Combustibili — Nacionalna družba za umetni bencin) naglašja v svojem letnem poročilu, da je tudi lani povečala svojo proizvodnjo. Poleg običajnega bencina je izdelovala tudi visokovredni letalski bencin ter mnoge derivate mineralnega olja. Tehnični postopek se je še nadalje izboljšal in zato se je tudi povečala proizvodnja. Finančni uspeh družbe je bil zelo ugoden in je zato mogla družba izvesti nove investicije. Nadaljnje subvencije države so postale nepotrebne. Ves čist dobiček družbe znaša 63.5 milijona lir in bo družba izplačala 7 odstotno dividendo. Glavnica družbe znaša 750 milijonov lir. Pri družbi ANIC sta poleg italijanskih državnih železnic udeleženi tudi petrolejska družba AGIP in koncern Montecatini.

Rimski Uradni list je objavil zakon, po katerem bo država prispevala 425 milijonov lir za proizvodnjo sintetičnega kavčuka delniški družbi za industrijo sintetičnega kavčuka.

Kontingent za carine prost uvoz celuloznega lesa je določen za l. 1943 na 4.1 milijona stotov.

Italijanski in nemški kmetijski minister sta se sestala v dneih od 3. do 5. maja v Rimu. Razpravljala sta o prehranjevalnem položaju Italije in Nemčije. Sestanek se je končal s popolnim sporazumom ter je prehrana prebivalstva v obeh državah tudi za bodoče zagotovljena.

Prebivalci italijanskih mest bodo prejeli ta mesec poleg normalnega obroka krompirja še po 5 kg krompirja na osebo.

Kolektivna pogodba za ženske sprevodnike pri železnici, tramvaju in avtobusih je bila z veljavnostjo od 1. maja podpisana od pristojnih sindikalnih organizacij in pristojnih organizacij delodajalcev.

Finska gospodarska pogajanja z jugovzhodom

Po podpisu nove bolgarsko-finske trgovinske pogodbe se je podala finska trgovinska delegacija iz Sofije v Bukarešto, kjer se bo začela pogajati z romunsko trgovinsko delegacijo. Namen teh novih pogajanj je sklenitev dodatnega dogovora k finko-romunski trgovinski pogodbi ter proučitev in pregled sedaj veljavnih določil o višini kontingentov in delovanju klirinškega prometa.

Ali ste že poravnali naročnino?

Da più di 25 anni - Ze več ko 25 let

i Rimedi Heumann vengono usati con mirabile successo e con soddisfazione dai consumatori. Fate anche Voi una prova e domandate il listino presso la

Proti koncu aprila se je začela na Bolgarskem stavbena sezona. Minister Vazilev je pri tej priliki omenil, da se je izdalo l. 1942. za stavbena dela 1700 milijonov levov, l. 1941. pa samo 700 milijonov. Istočasno se je pospeševala tudi izpopolnitev železniškega omrežja. Proti koncu l. 1942. je bilo v gradnji 12 novih železniških prog v skupni dolžini 839 km. Za železniška dela se je izdalo l. 1942. 630 milijonov levov proti 300 milijonov v l. 1941. V l. 1942. se je tudi začel delati Rosica-jez in to navzlic vsem vojnim težavam. Za sezidavo javnih poslopij in za njih vzdrževanje se je izdalo 1400 milijonov levov. Minister je nadalje sporočil, da se sedaj postavljajo za elektrifikacijo potrebni vodi in transformatorji in da bo po dovršitvi teh del 177 krajev, med njimi 11 mest, priključenih na električno omrežje. Za vsa

Gospodarstvo Besarabije

Od vse površine Besarabije v izmeri 4.179.250 ha je 2.708.256 hektarjev orne zemlje. Na površini 2.401.399 ha se goji žito, na 60.914 hektarjih krmila, rastline za prehrano na površini 82.629 ha in tekstilne rastline na površini 163.315 ha. S pšenico je obdelano zemlje približno 720.000 ha, s koruzo 715.000, z ječmenom 688.000, z ovsem 170.000, z ržjo 98.200 in z drugimi žiti 8680 hektarjev. Po statistiki kmetijskega ministrstva proizvaja Besarabija na leto povprečno 1.467.000 stotov pšenice, 7.762.800 stotov koruze, 3.918.200 ječmena, 851.140 ovsa, 695.600 rži in 49.500 stotov drugih vrst žita. Poleg tega je obdelanih v Besarabiji 14.373 ha s sladkorno peso in 8800 hektarjev s tobakom. 38.916 hektarjev v severni Besarabiji pa vinogradov, v južni Besarabiji pa

ta dela se je izdalo v l. 1942. 570 milijonov levov.

Pred kratkim je izjavil minister Vazilev časnikarjem, da bo v okraju Trojan zgrajena velika vodna centrala, ki bo dala 12 milijonov kilovatnih ur. S tem se bo oskrba industrijskih okrajev Gabrovo in Tirnovo z električnim tokom znatno olajšala. Ker tudi neprestano raste električna potreba Sofije in severnovzhodne Bolgarske, se namerava postaviti nova elektrarna v bližini premogovnika Pernika.

Na zadnji seji Bolgarskega zaveda za melioracije se je tudi navedel načrt del, ki se morajo izvesti. Popolnoma se bo osušilo močvirje pri Karaboasu, ki meri 17.000 ha. Zboljšala se bodo zemljišča pri Plovdivu, da se pridobi 7100 ha velika ploskev za gojitev riža. Pri izvajanju teh del bosta pomagala tudi dva italijanska strokovnjaka.

Denarništvo in zavarovalstvo

Prvi izkaz Hrvatske državne banke

Po novem zakonu mora Hrvatska državna banka objavljati vsakega 15. in zadnjega v mesecu izkaz o svojem stanju. Prvi izkaz je bil objavljen o stanju banke dne 30. aprila 1943. Navaja naslednje postavke:

Aktiva:	v milijonih kun
Zlato, devize in valute	1.276,3
predjemi za terjatve v tujini	2.750,0
državni drobiž	622,0
menice, čeki in lombardna posojila	14.875,5
državne zadolžnice za zamenjane jugosl. bankovce, žiro, klirinške in druge obveznosti NDH.	7.794,3
tekoči račun fin. min.	—
nepremičnine in pohištvo	11,2
druge terjatve	577,4
Pasiva:	
Delniška glavnica	—
rezerve	18,6

bankovci v obtoku	22.240,3
žiro-obveznosti	3.975,7
obveznosti v inozemskih vrednostih	350,6
druge obveznosti	1.322,0

Romunski poštni čekovni urad, ki opravlja tudi posle poštne hranilnice, izkazuje v letni bilanci za l. 1942. hranilne vloge v višini 9 milijard, vloge na čekovne račune pa v višini 9,1 milijarde lejev. Število vlagateljev se je zvišalo od 425.000 na 445.000. Celotni promet čekovnega oddelka je narasel od 137,5 na 278 milijard lejev. Stanje blagajne je znašalo 31. XII. 1942 3,7 milijarde lejev.

Po zadnjem izkazu Madžarske narodne banke se je njen obtok bankovcev znižal od 2916 na 2902 milijona pengö, kratkoročne obveznosti banke pa so se zvišale od 520 na 536 milijonov pengö.

V prostem prometu je v Bombay narasla cena zlata na 375 šillingov za 1 unčo, čeprav je uradno določena cena zlata v Angliji na 168 šillingov za unčo. Cena srebra pa se je dvignila na 56,5 penijev, dočim znaša uradna cena le 23,5 penija. Dosedaj še ni indijska vlada ničesar ukrenila, da bi preprečila to nevarno špekulacijo.

Gostilničarski vestnik

VI. redna skupščina

Gostilničarske kreditne zadruga v Ljubljani,

zadruga z omejenim jamstvom,

bo

v sredo dne 26. maja 1943 ob 10. uri v zadrughih prostorih v Ljubljani, Ulica 3. maja št. 5, z naslednjim

dnevni redom:

- Otvoritev in konstituiranje skupščine.
- Poročilo: a) upravnega odbora, b) nadzornega odbora.
- Sklepanje: a) o letnem sklepnem računu, b) o uporabi poslovnega prebitka, c) o podelitvi razrešnice članom upravnega in nadzornega odbora.
- Dopolnilne volitve treh članov upravnega odbora.
- Določitev: a) vsote, do katere se sme zadruga zadolžiti, b) vsote hranilnih vlog, ki jih sme zadruga sprejeti, c) najvišjega zneska kredita, ki ga sme zadruga podeliti posameznemu zadrughniku.
- Predlogi in pritožbe.
- Slučajnosti.

Ako skupščina ob napovedani uri ne bi bila sklepna, bo pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom druga skupščina, ki bo v smislu § 38. pravil sklepa veljavno ne glede na število navzočih zadrughnikov.

Letni sklepi računov so razgrnjeni na vpogled zadrughnikom med uradnimi urami v poslovnih prostorih zadruga.

Davek na poslovni promet od prodaje vina

Finančna direkcija v Ljubljani je poslala Pokrajinski zvezi delodajalcev naslednji dopis:

Na Vašo vlogo z dne 1. aprila 1943-XXI št. 496/43 je Visoki komisariat poslal sledeče pojasnilo, ki ga je v zgornji zadevi izdal načelnik zakonodajnega urada dne 15. aprila 1943-XXI št. 112 U. L.

Pojasnila, ki jih dajejo časopisi, niso nikdar avtentično tolmačenje zakonskih predpisov, še manj se more s takimi pojasnili spremeniti zakon.

V konkretnem primeru je nazaranje, izraženo v časopisih ter ono Zveze delodajalcev popolnoma napačno in zmotno. Blago, za katero se je ukinilo pobiranje prometnega davka, je naštetu v tabeli A naredbe z dne 29. decembra 1942-XXI št. 240. Med naštetim blagom vino ni navedeno. V tabeli C pa je naštetu blago, za katero je bil uveden davek na poslovni promet v višini 2%, ki se pobira po carinarnicah ob uvozu z ozemelj italijansko-albanske carinske zveze v Ljubljansko pokrajino. Člen 3. navedene uredbe določa za to blago še nadalje pobirati davek na poslovni promet po sedaj veljavnih stopnjah za nadaljnje izmenjave na ozemlju pokrajine.

Ne more se razumeti, kako se je moglo dati za tako zelo jasna določila naredbe napačno tolmačenje. Trgovci z vinom morajo tedaj predložiti izjavo in plačati davek na notranji promet kakor doslej, in to poleg 2% davka, ki so ga plačali carinarnici ob uvozu v pokrajino.

Gospodarske vesti

Železniški promet med Sarajevom in Mostarjem je bil po obnovi razdejanih mostov v celoti obnoven.

Letalska zveza med Zagrebom in Sarajevom se je uvedla. Zvezo bo vzdrževalo letalo Ju 52, ki bo obratovalo dvakrat tedensko.

Prodaja trakov za pisalne stroje je bila na Hrvatskem racionirana. Pri nakupu novega traka je treba oddati stari trak z vretenom.

Schicht, d. d. Zagreb je dosegel v l. 1942 8,1 milijona kun čistega dobička. Glavnica družbe znaša 50 milijonov kun, njene rezerve pa približno 33 milijonov kun.

Komisar za cene v Srbiji je izdal naredbo, da sme znašati cena starega železa največ 1.15—1.90 din za 1 kg.

Ker prihaja v zadnjem času na beograjski trg vedno več zelenjave, je generalni pooblaščenec za gospodarstvo v načelu znova dovolil prosto prodajo vse povrtnine.

Cene železniških vozovnic so se v Srbiji podražile za 100%.

Po poročilih iz Bukarešte ne smejo gostilničarji od 11. maja dalje postreči svojim gostom s kruhom, temveč samo s polento ali pa s krompirjem.

Romunija je olajšala izvozne prepovedi, ki sicer ostanejo v veljavi, toda ne za blago, ki se izvozi v kolčinah, dogovorjenih v mednarodnih pogodbah. Dovoljen pa je

tudi izvoz sicer prepovedanega blaga, če je domača potreba po tem blagu popolnoma krita in če so na razpolago presežki tega blaga. Izvoz tega blaga mora dovoliti gospodarstveni minister na podlagi sklepa najvišjega gospodarskega sveta vlade.

Na široko se je v preteklem letu pospeševal v Romuniji obrt. Med drugim je bilo na novo ustanovljenih 295 mizarstev, 116 rezbarstev, 188 pletarskih in 216 kolarških obratov.

Slovaško dogovorjeni lesni kontingenti se morejo, kakor kažejo izkušnje, izkoristiti le do 80 odstotkov dogovorjene višine. Strokovnjaki so mnenja, da ni vzrok v pomanjkanju lesa, temveč so temu krive vedno višje cene, ki se dvigajo zaradi vedno višjih mezd in transportnih stroškov. Poleg tega pa dostikrat tudi primanjkuje vagonov.

Navzlic vsem prizadevanjem vlade in lesnega gospodarstva primanjkuje na Slovaškem še vedno brunega in jamskega lesa.

Zaradi pomanjkanja tekočega kuriva v Severni Afriki so se sedaj začeli poskusiti, da bi pridobivali alkohol iz zelenih banan. S pomočjo nekega novega tehničnega postopka se je baje posrečilo dobiti od 1000 kg banan 4 litre alkohola. Za točnost teh številk prepuščamo odgovornost dunajskemu listu, iz katerega smo posneli to vest.

Cena ameriškega bombažu se je v vojni dvignila od 9,6 na 22 centov. Da se prepreči nadaljnji dvig cene, je bila sedaj določena maksimalna cena na 21,4 centa.

Ker je letos pridelala Argentina izredno malo koruze (le 1,9 milijona ton proti 9 milijonom lani), je argentinska vlada prepovedala izvoz koruze.

S. A. Ing. M. GAIA - Brescia

Chiedete prospetti e offerte all'Istituto Economico Italiano — Casella postale 36 — Chiari (Brescia).

Najboljše stroje za kartonažo, knjigoveznice, grafična dela, cinkografije, izdelovanje škatelj itd. dobavlja tvrdka

S. A. Ing. M. GAIA - Brescia

Zahtevajte prospekte in ponudbe pri Istituto Economico Italiano — Casella Postale 36 — Chiari (Brescia).

Cotonificio di Conegliano

Tovarna za bombaž

MILANO

VIA BAROZZI, 5

Filatura e ritorcatura ottone — Filatura flocco

dal N. 4 al N. 32. Filati misti canape e flocco dal N. 4 al N. 16

Predilnica in česalnica za bombaž — Predilnica za »flocco« od št. 4 do št. 32. Mešana preja iz konoplje in »flocca« od št. 4 do št. 16

OKVIRJE

izdeluje specialist

Wolfova 4

KLEIN